

Súd: Okresný súd Košice I
Spisová značka: 35C/154/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7514202795
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 02. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lenka Bowker
ECLI: ECLI:SK:OSKE1:2016:7514202795.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice I v konaní pred samosudkyňou JUDr. Lenkou Bowker v právnej veci žalobcu: PROFÍ CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom: Pribinova 25, 824 96 Bratislava, IČO: 35 792 752, v zastúpení: Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., Pribinova 25, 810 11 Bratislava, P. O. Box 41, IČO: 47 233 516, proti žalovanej: Q. E., nar.: XX.XX.XXXX, bytom: E.Á. X, XXX XX E., štátna občianka SR, o zaplatenie 506,84 € s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Žalobu **z a m i e t a**.

Žalobcovi nepriznáva náhradu trov konania.

o d ō v o d n e n i e :

Žalobca sa žalobou doručenu Okresnému súdu Košice - okolie dňa 10.2.2014, následne postúpenou Okresnému súdu Košice II a následne postúpenou na Okresný súd Košice I sa domáhal, aby súd zaviazal žalovanú k zaplateniu sumy 506,84 € a k zaplateniu zmluvnej pokuty podľa článku 14 ods. 14.1 zmluvy vo výške 0,065 % denne: zo sumy 29,72 € od 17.12.2010 do 11.1.2011, zo sumy 29,72 € od 17.2.2011 do 20.2.2011, zo sumy 29,72 € od 17.11.2011 do 23.11.2011, zo sumy 29,72 € od 17.12.2011 do 20.12.2011, zo sumy 29,72 € od 17.1.2012 do 19.1.2012, zo sumy 29,72 € od 17.2.2012 do 6.3.2012, zo sumy 32,36 € od 17.7.2012 do 5.11.2012, zo sumy 32,36 € od 17.8.2012 do 5.11.2012, zo sumy 24,72 € od 6.11.2012 do 6.12.2012, zo sumy 32,36 € od 17.9.2012 do 6.12.2012, zo sumy 32,36 € od 17.10.2012 do 6.12.2012, zo sumy 21,44 € od 7.12.2012 do zaplatenia, zo sumy 32,36 € od 17.11.2012 do zaplatenia, zo sumy 453,04 € od 20.11.2012 do zaplatenia. V súlade s § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka si žalobca popri nároku na zmluvné pokuty zo sumy omeškaných splátok uplatňuje aj úrok z omeškania vo výške podľa nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. tak, aby výška zmluvnej pokuty a úroku z omeškania neprevyšovala priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov naposledy zverejnenú podľa zákona č. 129/2010 Z.z. pred vznikom omeškania o viac ako 10 percentuálnych bodov ročne a súčasne trojnásobok úrokov z omeškania podľa nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. Žalobca si preto uplatňuje len časť zákonného úroku z omeškania vo výške 2,525 % p.a. zo sumy nesplatených istiny úveru a úrokov. Výška úrokovej sadzby úroku z omeškania predstavuje rozdiel medzi sumou súčtu maximálnych prípustných sankcií podľa nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. a sumou uplatňovaných zmluvných pokút. Vzhľadom na uvedené žalobca uplatňuje úrok z omeškania 2,525 % ročne zo sumy 29,72 € od 17.12.2010 do 11.1.2011, zo sumy 29,72 € od 17.2.2011 do 20.2.2011, zo sumy 29,72 € od 17.11.2011 do 23.11.2011, zo sumy 29,72 € od 17.12.2011 do 20.12.2011, zo sumy 29,72 € od 17.1.2012 do 19.1.2012, zo sumy 29,72 € od 17.2.2012 do 6.3.2012, zo sumy 32,36 € od 17.7.2012 do 5.11.2012, zo sumy 32,36 € od 17.8.2012 do 5.11.2012, zo sumy 24,72 € od 6.11.2012 do 6.12.2012, zo sumy 32,36 € od 17.9.2012 do 6.12.2012, zo sumy 32,36 € od 17.10.2012 do 6.12.2012, zo sumy 21,44 € od 7.12.2012 do zaplatenia, zo sumy 32,36 € od 17.11.2012 do zaplatenia, zo sumy 453,04 € od 20.11.2012 do zaplatenia. Pokiaľ úrok z omeškania a zmluvná pokuta za omeškanie žalovanej so

splácaním úveru spolu dosiahnu sumu poskytnutého úveru 570,00 €, žalobca odo dňa nasledujúceho po dosiahnutí tejto sumy uplatňuje len 8,75 % ročný úrok z omeškania zo sumy 506,84 € do zaplataenia. Žalobca zaslal žalovanej viacero písomných upomienok spolu s pokusom o zmier pred začatím súdneho konania. Žalovaná nereagovala na výzvy žalobcu, ako to vyplýva z Karty klienta - evidencie žalobcu o úhrade splátok. Okrem písomných upomienok bola žalovaná opakovane vyzvaná na splnenie jej povinnosti, a to formou zaslania krátkych textových správ (sms správy), resp. pri telefonickom príp. osobnom kontakte. Napriek tomu zo strany žalovanej nedošlo k splneniu jeho záväzkov.

Svoj návrh odôvodnil tým, že dňa 22.9.2010 uzavrel žalobca so žalovanou Zmluvu o revolvingovom úvere číslo XXXXXXXXXXXX (ďalej len „zmluva“), na základe ktorej jej poskytol úver vo výške 570 € a táto sa zaviazala ho zaplatiť v 36 mesačných splátkach (vrátane úrokov) vo výške 32,36 € v termínoch splatnosti dohodnutých v Zmluve. Na základe žiadosti žalovanej sa dohodli na odklade splátok č. 18, 19, 20 a tieto sa žalovaná zaviazala splatiť ako splátky č. 37, 38, 39. Žalovaná sa dostala do omeškania s úhradou splátok úveru už pri splátke č. 2, napokon zaplatila len sumu 658,12 €. Nakoľko bola v omeškani s úhradou splátky o viac ako 3 mesiace, bolo jej doručené oznámenie o uplatnení práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka dňa 23.10.2012 a v súlade s § 53 ods. 8 Občianskeho zákonníka došlo k uplatneniu tzv. sankcie straty výhody splátok dňa 19.11.2012, kedy bola žalovaná povinná uhradiť doposiaľ neuhradené splátky úveru. Nakoľko sa žalovaná dostala do omeškania s plnením svojich povinností, žalobcovi vznikol ďalej nárok na zmluvné pokuty podľa článku 14 ods. 14.1 zmluvy vo výške 0,065 % denne: zo sumy 29,72 € od 17.12.2010 do 11.1.2011, zo sumy 29,72 € od 17.2.2011 do 20.2.2011, zo sumy 29,72 € od 17.11.2011 do 23.11.2011, zo sumy 29,72 € od 17.12.2011 do 20.12.2011, zo sumy 29,72 € od 17.1.2012 do 19.1.2012, zo sumy 29,72 € od 17.2.2012 do 6.3.2012, zo sumy 32,36 € od 17.7.2012 do 5.11.2012, zo sumy 32,36 € od 17.8.2012 do 5.11.2012, zo sumy 24,72 € od 6.11.2012 do 6.12.2012, zo sumy 32,36 € od 17.9.2012 do 6.12.2012, zo sumy 32,36 € od 17.10.2012 do 6.12.2012, zo sumy 21,44 € od 7.12.2012 do zaplataenia, zo sumy 32,36 € od 17.11.2012 do zaplataenia, zo sumy 453,04 € od 20.11.2012 do zaplataenia.

Žalobca si zároveň uplatňuje časť zákonného úroku z omeškania vo výške 2,525 % ročne zo sumy nesplatennej časti istiny úveru a úrokov, a to: zo sumy 29,72 € od 17.12.2010 do 11.1.2011, zo sumy 29,72 € od 17.2.2011 do 20.2.2011, zo sumy 29,72 € od 17.11.2011 do 23.11.2011, zo sumy 29,72 € od 17.12.2011 do 20.12.2011, zo sumy 29,72 € od 17.1.2012 do 19.1.2012, zo sumy 29,72 € od 17.2.2012 do 6.3.2012, zo sumy 32,36 € od 17.7.2012 do 5.11.2012, zo sumy 32,36 € od 17.8.2012 do 5.11.2012, zo sumy 24,72 € od 6.11.2012 do 6.12.2012, zo sumy 32,36 € od 17.9.2012 do 6.12.2012, zo sumy 32,36 € od 17.10.2012 do 6.12.2012, zo sumy 21,44 € od 7.12.2012 do zaplataenia, zo sumy 32,36 € od 17.11.2012 do zaplataenia, zo sumy 453,04 € od 20.11.2012 do zaplataenia. Žalobca zaslal žalovanej viacero písomných upomienok spolu s pokusom o zmier pred začatím súdneho konania, na ktoré ona nereagovala. Okrem písomných upomienok bola žalovaná opakovane vyzvaná na splnenie jej povinnosti formou zaslania krátkych textových správ (SMS správy), resp. pri telefonickom prípadne osobnom kontakte. Napriek tomu zo strany žalovanej nedošlo k splneniu jej záväzkov.

Podľa § 200ea zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“), ak v priebehu konania dosiahne predmet konania sumu 1000 eur, od toho okamihu ide o drobný spor.

Podľa § 115a ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, na prejednanie veci samej nie je potrebné nariaďovať pojednávanie, ak to nie je v rozpore s požiadavkou verejného záujmu a ak možno vo veci rozhodnúť len na základe listinných dôkazov predložených účastníkmi a účastníci s rozhodnutím vo veci bez nariadenia pojednávania súhlasia alebo sa výslovne práva na verejné prejednanie veci vzdali.

Podľa § 115a ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, pojednávanie nie je potrebné nariaďovať ani v drobných sporoch.

Súd vykonal dokazovanie predloženými listinnými dôkazmi a v zmysle vyššie citovaných ustanovení vo veci rozhodol bez nariadenia pojednávania na základe nasledovného skutkového stavu veci:

Medzi žalobcom ako veriteľom a žalovanou ako dlžníkom bola uzatvorená Zmluva o revolvingovom úvere číslo XXXXXXXXXXXX dňa 22.9.2010, na základe ktorej mal žalobca poskytnúť žalovanej čiastku úveru, úverový limit: 570 €, so splatnosťou úveru (počet splátok/splatnosť-deň v mesiaci): 36/16, mesačná splátka vrátane úroku: 32,36 €, celková čiastka, ktorú musí dlžník zaplatiť (t.j. úver + úroky za

celú dobu čerpania úveru): 1.164,96 €, RPMN za úver: 65,21 %, ročná úroková sadzba úveru: 70,02 %, priemerná RPMN za úver: 47,39 %, poskytnutá čiastka revolvingu: 326,19 €, celková čiastka pri revolvingu, ktorú musí dlžník zaplatiť (t.j. revolving + úroky za celú dobu čerpania revolvingu): 770,64 €, predpokladaná RPMN úveru po poskytnutí revolvingu: 56,10 €, ročná úroková sadzba revolvingu: 68,44 €, ročná úroková sadzba úrokov z omeškania: 9 %.

V zmysle bodu 14.1 zmluvných dojednaní zmluvy o revolvingovom úvere spoločnosti PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o. platných od 1.7.2010, v prípade omeškania dlžníka s úhradou splátky úveru alebo jej časti, je dlžník povinný zaplatiť veriteľovi zmluvnú pokutu vo výške 0,065 % z dlžnej sumy za každý deň omeškania, t.j. 23,725 % ročne.

Žalobca v konaní predložil k žalobe zmluvné dojednania zmluvy o revolvingovom úvere spoločnosti PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o. v počte listov 2 platných od 1.7.2010 a ďalej oznámenie veriteľa o schválení úveru dlžníkovi - Zmluva o revolvingovom úvere číslo XXXXXXXXXXXX zo dňa 22.9.2010, kde boli uvedené rovnaké údaje ako v Žiadosti/Zmluve o poskytnutí revolvingového úveru, kde bol navyše uvedený dátum prvej splátky úveru 16.11.2010 a dátumu splatnosti poslednej splátky úveru 16.10.2013 a zároveň tam bolo uvedené číslo, na ktoré je potrebné splátky poukazovať spolu s variabilným symbolom. Predmetné oznámenie veriteľa o schválení úveru dlžníkovi je podpísané iba žalobcom.

Z Karty klienta číslo zmluvy XXXXXXXXXXXX súd zistil, že u žalovanej nominálna výška úveru predstavovala sumu: 1.164,96 €, dĺžka úveru: 36 (zrejme mesiacov), nominály celkom: 1.249,70 €, dátum žiadosti: 20.9.2010, poskytnutá čiastka: 570 €, dátum podpisu klientom: 20.9.2010, dátum vyplatenia: 22.9.2010, vyplatená čiastka vrátane revolvingov: 485,26 €, splatené: 658,12 €, zostáva doplatiť: 506,84 €. Ďalej tam bol uvedený poplatok rozhodcu: 30 €, poplatok právnikovi: 102,40 €, žalovaná pohľadávka: 506,84 €. Z uvedenej Karty klienta je zrejmé, že žalovaná začala s úhradami splátok dňa 16.11.2010, posledná platba je evidovaná dňa 16.10.2012. Zároveň súd zistil, že žalovaná už pri splátke č. 2 bola v omeškaní o 27 dní, pri ďalšej splátke č. 4 o 5 dní, pri splátke č. 13 o 8 dní, pri splátke č. 14 o 5 dní a tak ďalej.

Listom zo dňa 30.9.2012 žalobca oznámil žalovanej zosplatenie vyššie uvedeného poskytnutého revolvingového úveru, nakoľko bola v omeškaní s úhradou splátok č. 21,22,23, kedy suma omeškaných splátok bola spolu 97,08 €. Aktuálne omeškanie na najstaršej splatnej splátke je 76 dní. Zároveň ju žalobca upozornil, že v prípade, ak sa dostane do omeškania s úhradou ktorejkoľvek z uvedených splátok o viac ako 3 mesiace a uplynie 15 dní od doručenia tohto oznámenia, stanú sa splatnými všetky záväzky zo zmluvy, ktoré sa majú stať splatnými až v budúcnosti a po splnení zmluvne dohodnutých podmienok bude si môcť žalobca uplatniť aj nároky na zmluvné sankcie. Žalovaná tým stratí výhodu splátok a celý dlh bude povinná splatiť naraz. Žalobca nepredložil dôkaz o podaní zásielky na poštovú prepravu.

Žiadne ďalšie dôkazy žalobca v konaní nepredložil.

Súd vyhodnotil dokazovanie jednotlivo, vo vzájomnej súvislosti na základe čoho právne vec uzatvoril nasledovne:

Niet pochyb o tom, že medzi účastníkmi konania došlo k uzavretiu spotrebiteľskej zmluvy upravenej zákonom číslo 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a iných pôžičkách úč. do 31.12.2010, číslo zmluvy: XXXXXXXXXXXX, ktorý je vo vzťahu k Obchodnému zákonníku v pomere špeciality.

Podľa ust. § 497 Obch. zák. Zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa ust. § 502 Obch. zák. (1) Od doby poskytnutia peňažných prostriedkov je dlžník povinný platiť z nich úroky v dojednanej výške, inak v najvyššej prípustnej výške ustanovenej zákonom alebo na základe zákona. Ak úroky nie sú takto určené, je dlžník povinný platiť obvyklé úroky požadované za úvery, ktoré poskytujú banky v mieste sídla dlžníka v čase uzavretia zmluvy. Ak strany dojednávajú úroky vyššie než prípustné podľa zákona alebo na základe zákona, je dlžník povinný platiť úroky v najvyššie prípustnej výške.

Hlavný právny vzťah je však založený zmluvou o spotrebiteľskom úvere a vznikol podľa osobitného predpisu, ktorý je lex specialis k všeobecnej právnej norme. Tento vzťah podlieha režimu spotrebiteľských úverov podľa zákona 258/2001 Z.z., ako aj aplikácii všeobecných ustanovení ochrany spotrebiteľa podľa Občianskeho zákonníka, pretože: normy obchodného práva (vrátane všeobecnej úpravy úveru) sú použiteľné len vtedy, ak neodporujú úprave majúcej z povahy veci prednosť, teda úprave spotrebiteľských vzťahov v Obč. zákonníku a v predpisoch vydaných na jeho vykonanie. Medzi tromi zákonmi, prichádzajúcimi takto o úvahy (1. zákon o spotrebiteľskom úvere, 2. Občiansky zákonník, 3. Obchodný zákonník) panuje pomer, že primárne sa použije predpis špeciálny, ak tento určitú otázku neupravuje resp. tak nečiní úplne, nastupuje po ňom úprava spotrebiteľského práva všeobecne v širšom slova zmysle, teda úprava podľa Obč. zákonníka.

To znamená, že úprava Obchodného zákonníka sa môže na takýto prípad uplatniť len vtedy, keď nenarazí na obmedzenie v Občianskom zákonníku a vykonávacích predpisoch k nemu.

Podľa § 879r veta prvá Občianskeho zákonníka, ustanoveniami tohto zákona sa spravujú aj právne vzťahy vzniknuté pred 1. júnom 2014; vznik týchto právnych vzťahov, ako aj nároky z nich vzniknuté sa však posudzujú podľa predpisov účinných do 1. júna 2014.

Podľa § 52 ods.1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 52 ods.2 Občianskeho zákonníka, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

Podľa § 52 ods.3 Občianskeho zákonníka, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 52 ods.4 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka").

Podľa § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka, v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

Občianske súdne konanie je konaním dôkazným, to znamená, že účastníka v konaní zaťažuje povinnosť tvrdenia a povinnosť na preukázanie svojich tvrdení predložiť alebo aspoň označiť dôkazy osvedčujúce ich pravdivosť. Dôkaznými prostriedkami v súdnom konaní sú v zmysle § 125 O.s.p. všetky prostriedky, ktorými možno zistiť skutkový stav veci, najmä výsluch svedkov, znalecký posudok, správy a vyjadrenia orgánov, fyzických osôb a právnických osôb, listiny, ohliadka a výsluch účastníkov konania. To znamená, že ako dôkazný prostriedok nemôže súd použiť dohady, predpoklady, indície a podobne. Dokazovanie je časťou občianskeho súdneho konania, v ktorej si súd nahromadením dostatočných podkladov vytvára poznatky potrebné na rozhodnutie vo veci. Ak účastník nesplní svoju povinnosť predloženia dôkazov spôsobilých preukázať pravdivosť svojich tvrdení, dostáva sa do procesnej situácie neunesenia tzv. dôkazného bremena a súdu neostáva nič iné, len na okolnosti a skutočnosti, ktoré neboli riadne preukázané neprihliadať.

Súd na základe žalobcom predložených listinných dôkazov vzal do úvahy uzavretie zmluvy č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 22.9.2010, na základe ktorej mal žalobca poskytnúť žalovanej sumu 570,- € a túto zmluvu následne súd právne vyhodnocoval a posudzoval.

V prvom rade súd vychádzal k predloženej karty klienta (žalovanej) a mal za to, že žalobca neposkytol žalovanej ním tvrdenú sumu 570,- €, ale iba sumu 485,26 €, na ktorú sumu žalovaná učinia úhrady vo výške 658,12 €.

Podľa § 1 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a iných pôžičkách úč. do 31.12.2010 (ďalej len „citovaný zákon“), tento zákon upravuje práva a povinnosti súvisiace s poskytovaním spotrebiteľského úveru na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere, podmienky poskytovania spotrebiteľského úveru, náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, spôsob výpočtu celkových nákladov spotrebiteľa spojených s poskytovaním spotrebiteľského úveru a ďalšie opatrenia na ochranu spotrebiteľa.

Podľa § 1 ods.2 citovaného zákona, spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

Podľa § 9 ods. 2 citovaného zákona, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti:

- a) druh spotrebiteľského úveru,
- b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavieraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,
- c) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,
- d) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,
- e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,
- f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,
- g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,
- h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,
- i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,
- j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,
- k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,
- l) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- m) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,
- n) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie

platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,

- o) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- p) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
- q) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
- r) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,
- s) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,
- t) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,
- u) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- v) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- w) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,
- x) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 23,
- y) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrťrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrťrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrťrok.

Podľa § 11 ods. 1 citovaného zákona, poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

- a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y) a § 10 ods. 1,
- b) je v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

Súd uvedenú zmluvu č. XXXXXXXXXXXX podrobil sudcovskej kontrole s poukazom na ustanovenia zákona číslo 129/2010 Z.z. úč. do 31.12.2010 (t.j. účinného ku dňu uzavretia danej Zmluvy o revolvingovom úvere), kedy posudzujúc obsah danej zmluvy o spotrebiteľskom úvere súd dospel k záveru, že táto neobsahuje všetky náležitosti podľa § 9 ods. 2 citovaného zákona a preto je podľa § 11 ods. 1 nutné ho považovať za bezúročný a bez poplatkov.

Súd dospel k záveru, že zmluva neobsahuje konečnú splatnosť úveru, kedy v zmluve bol uvedený len počet splátok 36, nie doba trvania zmluvy a zároveň termín konečnej splatnosti úveru nebol vôbec označený. Uvedené skutočnosti boli vyznačené až v oznámení veriteľa o schválení úveru dlžníkovi - Zmluva o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX, avšak tento dokument nebol žalovanou podpísaný a teda nie je možné konštatovať, že tento bol doručený žalovanej a táto bola s ním oboznámená. Zároveň táto listina nie je súčasťou zmluvy a preto na ňu nie je možné nahliadať, že uvedené detaily o poskytnutom úvere sú obsahom zmluvy.

Ďalej súd mal za to, že zmluva neobsahuje náležitosť podľa § 9 ods. 2 písm. k), t.j. výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia, kedy v zmluve je len jeden údaj o výške splátky 32,36 € (vrátane úrokov) mesačne a teda z toho je nutné konštatovať, že táto mesačná splátka zahŕňa istinu, ako aj ďalšie poplatky v podobe úroku a tak je nutné konštatovať, že uvedený údaj nie je špecifikovaný tak, ako zákon vyžaduje.

Ďalej súd dospel k záveru, že zmluva síce obsahuje ročnú úrokovú sadzbu úveru 70,02 % resp. ročnú úrokovú sadzbu revolvingu 68,44 %, avšak túto pre rozpor s dobrými mravmi súd považoval za neplatnú. Pri posúdení primeranosti dojednanej výšky úroku treba prihliadnuť na celkové okolnosti úkonu, jeho

pohnútky a účel, ktorý sledoval, predovšetkým však treba porovnať dojednaný úrok s úrokovou mierou, obvyklosť praxe peňažných ústavov.

Súd zistil, že priemerné úrokové miery z úverov obchodných bánk pri stave úverov v domácnostiach, pri úveroch spotrebiteľských a ostatných od 1 do 5 rokov predstavuje v septembri 2010 - 12,75 % a pri nových úveroch je úroková sadzba 11,04 %. Aj za predpokladu, že by žalobca požadoval 100 % navýšenie, napríklad kvôli tomu, že nebolo poskytnuté zabezpečenie a že úver bol poskytnutý ihneď, tak zo sumy 570,- € pri dvojnásobnej úrokovej sadzbe a dobe splácania 36 mesiacov by žalovaná nezaplatila takú sumu, ako žalobca v konaní požaduje, avšak oveľa nižšiu.

Keďže nikto, ani súd nemôže, ani nie je jeho úlohou nahrádzať kontraktačný proces a určiť presnú úrokovú mieru aká by prípadne medzi stranami bola v rámci udržateľných úrokov dohodnutá a výška zmluvného úroku ďaleko prevyšuje akceptovateľnú výšku, súd túto časť zmluvy o úvere, t.j. dohodu o výške úroku vyhodnotil ako v rozpore s dobrými mravmi, čo spôsobuje absolútnu neplatnosť tejto časti dojednania.

Dobré mravy možno stotožniť so všeobecne spoločensky uznávanými zásadami konania v právnom styku (poctivosť, nezneužívame výkonu práv, nešikanózny spôsob výkonu práva, rešpektovanie rovnosti účastníkov občianskoprávných vzťahov). Vo svojom rozhodnutí sp. zn. 3 Cdo 137/2003 (Zo súdnej praxe č. 62/2004) Najvyšší súd SR už uviedol, že za právny úkon priečiaci sa dobrým mravom v zmysle § 3 ods. 1 OZ treba považovať úkon, ktorý je všeobecne neakceptovateľný z hľadiska v spoločnosti prevládajúcich mravných zásad a princípov vzájomných vzťahov medzi ľuďmi. Súlad právneho úkonu s dobrými mravmi treba posudzovať vždy komplexne so zreteľom na konkrétnu situáciu na oboch stranách sporu (nielen osoby vykonávajúcej určité právo, ale aj osoby týmto úkonom dotknutej), s prihliadnutím na všetky rozhodujúce okolnosti a nezávisle od vedomia a vôle (zavinenia) toho, kto právo alebo povinnosť vykonáva. Ustanovenie § 3 ods. 1 OZ nemá vlastnú priamu normotvornú platnosť - upravuje iba spôsob aplikácie a interpretácie ustanovení, ktoré priamo upravujú právne vzťahy, a to na základe všeobecných pravidiel morálnych, elementárnej slušnosti a tolerance a morálneho charakteru konajúcich.

V súlade s dobrými mravmi je len také konanie veriteľa, ktorý sa pri peňažnej pôžičke uspokojí bez ohľadu na to, v akej situácii sa nachádza dlžník, s primeranou výškou odplaty, a ktorý peňažné prostriedky mieni zhodnotiť obvyklým spôsobom. Neprimeranou preto odporujúcou dobrým mravom je taká výška dohodnutých úrokov, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru v dobe dojednania obvyklú, určenú najmä s prihliadnutím k najvyšším sadzbám, uplatňovaným bankami pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek (rozsudok NS SR z 26.4.2012 - 5Cdo 26/2011).

V súlade s dobrými mravmi je taká výška úroku, ktorá predstavuje primeranú výšku odplaty (odmeny za užívanie požičanej istiny), teda ňou dôjde k zhodnoteniu požičaných peňažných prostriedkov bežným (obvyklým) spôsobom. V rozpore s dobrými mravmi podľa súdnej praxe je spravidla taká výška úrokov, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru obvyklú v čase ich dojednania stanovenú najmä s prihliadnutím na najvyššie úrokové sadzby uplatňované bankami pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek. Nie je možné neprihliadnuť na skutočnosť, že dlžník uzatvára zmluvu o pôžičke často práve z dôvodov svojej inak neriešiteľnej situácie. Nezodpovedá preto všeobecne uznávaným vzťahom medzi ľuďmi, aby dlžník v takejto situácii poskytoval veriteľovi neprimerané až úžernícke úroky, čo odporuje dobrým mravom.

Pri dojednávaní úrokov pri peňažnej pôžičke koná v súlade s dobrými mravmi len ten veriteľ, ktorý požaduje primeraný úrok bez ohľadu na to, že dlžník uzatvára zmluvu o pôžičke v situácii pre neho nepriaznivej. V súlade s dobrými mravmi je preto také konanie veriteľa, ktorý sa pri peňažnej pôžičke „uspokojí“ bez ohľadu na to, v akej situácii sa nachádza dlžník, s primeranou výškou odplaty (odmeny) za užívanie požičanej istiny a ktorý svoje voľné peňažné prostriedky mieni „zhodnotiť“ obvyklým spôsobom. Nie je možné neprihliadnuť na skutočnosť, že dlžník uzatvára zmluvu o peňažnej pôžičke a dohodu o úrokoch z tejto pôžičky často práve z dôvodov svojej inak neriešiteľnej finančnej situácie. Nezodpovedá preto všeobecne uznávaným vzťahom medzi ľuďmi, aby dlžník v takejto situácii poskytoval veriteľovi neprimerané až úžernícke úroky. Neprimeranou, a preto odporujúcou dobrým mravom, je taká výška úrokov dojednaná podľa § 658 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru v dobe dojednania obvyklú, určenú najmä s prihliadnutím k najvyšším úrokovým sadzbám, uplatňovaným bankami pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek (rozsudok Najvyššieho súdu SR z 26. apríla 2012, sp. zn. 5 Cdo 26/2011).

Nemecký BGH (Spolkový súdny dvor) vo svojom rozsudku z 13.3.1990 (AZ: XI ZR 252/89) vyhlásil úver s rozdielom o 12 percentuálnych bodov (12 percent) oproti priemeru na trhu pre obdobný úver za nemravný (v rozpore s ustanovením §138 BGB odsek 2 = občianskoprávna úžera) a žalobu zamietol pre rozpor plnenia s dobrými mravmi.

Z rakúskej a švajčiarskej judikatúry:

K § 879 ABGB <http://www.jusline.at/879_ABGB.html> ods.2 č.4

Predovšetkým sú neplatné nasledovné zmluvy,

ak niekto využije (pozn. prekl. v zmysle vykoristiť) ľahkomyseľnosť, stav núdze, slabomyseľnosť, neskúsenosť, alebo rozrušenie mysle niekoho iného takým spôsobom, že sebe alebo tretej osobe za poskytnutie plnenia nechá sľúbiť alebo poskytnúť protiplnenie, ktorého majetková hodnota je vo vzťahu k plneniu v nápadnom nepomere.

4Ob505/64 - Úžera spôsobuje neplatnosť celej zmluvy, nie len jej zakázanej časti.

3Ob592/77 - Znak skutkovej podstaty vykorisťovania predpokladá, že úžerník využije k svojmu obohateniu situáciu, ktorú nemusel sám spôsobiť, o ktorej však vedel alebo musel vedieť rovnako ako o pomere plnenia a protiplnenia.

Civilnoprávna úžera spôsobuje neplatnosť právneho úkonu v celom rozsahu pre rozpor s dobrými mravmi (rozs. NS ČR 21Cdo 1484/04), pretože sa poskytuje úver pri nadvláde veriteľa za úžernú cenu úveru. V danom prípade pri zjavnom využití aj ľahkovážnosti dlžníka stačí, že k využitiu nadvlády nad dlžníkom dôjde aj čo len z nedbanlivosti (rozs. KS v Prešove 3Co 3/2011).

Ústavný súd SR v náleze z 28. februára 1995 sp. zn. PL. ÚS 10/95 (Zbierke zákonov SR, čiastka 20, číslo 51/1995), ktorým rozhodol o nesúlade ustanovenia § 13 vyhlášky ministerstva spravodlivosti č. 45/1964 Zb. s ustanovením § 658 ods. 1 OZ okrem iného uviedol, že aj keď sú úroky z pôžičky (§ 658 ods. 1 OZ) predmetom zmluvnej voľnosti medzi účastníkmi neznamená to, že možno dohodnúť úroky v akejkoľvek výške. Dohoda o úrokoch musí byť v súlade s ustanovením § 39 OZ, teda nesmie sa priečiť dobrým mravom. Závisí preto od rozhodnutia súdu, aby v konkrétnom prípade ustálil, či výška dohodnutých úrokov je alebo nie je v súlade s dobrými mravmi.

Ústavným súdom vyslovený názor korešponduje s tézou (používanou predovšetkým právnou vedou a teóriou), že zásada zmluvnej voľnosti v súkromnom práve nie je absolútna a nachádza svoje obmedzenie (z hľadiska obsahovej náplne právnych úkonov) napr. pri aplikácii korektívov rozporu s dobrými mravmi. Usmerňovanie zásady zmluvnej voľnosti prostredníctvom uvedených korektívov (ako aj pri zákonom zákaze) nepochybne prispieva k spoločenskej a právnej akceptácii zásady zmluvnej spravodlivosti v súkromnom práve. Pokiaľ ide o primeranosť výšky úrokov z pôžičky - problematika dobrých mravov úzko súvisí s doktrínou o neprípustnom, resp. neprimeranom znevýhodnení založenom právnom úkonom. Tento princíp nadobudol v modernom práve váhu a význam a slúži určitým obmedzujúcim spôsobom k naplneniu zásady zmluvnej spravodlivosti.

V zmluve bola teda dojednaná úroková miera vo výške 70,02 % resp. 68,44 % ročne, pričom v čase uzatvorenia predmetnej zmluvy pri úveroch poskytnutých bankami domácnostiam, predstavovala v priemere okolo 11,04 - 12,75 % ročne. Už len samotná skutočnosť, že cena úveru je niekoľkonásobne vyššia je zarážajúce a odôvodňujúce zvýšenú pozornosť z hľadiska prvkov úžeru a vadnosti právneho úkonu, úrok vo výške cca 68-70% ročne podstatnou a absolútne neprimeranou mierou prekračuje horný limit obvyklej úrokovej miery. Žalobca si uplatnil úroky vo viac ako 6-násobnej výške, ako poskytovali banky v rovnakom období, čiže prekročil obvyklé úroky poskytované bankami. Dohodnuté úroky sú odplatom za používanie istiny, nemajú zabezpečovaciu funkciu.

Nový úver za vysokú cenu je síce vnímaný zo strany klienta ako záchranný produkt, no v skutočnosti, ak je klient vo finančnej tiesni a berie úver, ide na jeho strane o prirodzený postup v zmysle „potrebujem, dávajú, a preto beriem“, tak zo strany dodávateľa ide o postup bez odbornej starostlivosti, ktorý civilistika zohľadňuje pri vyhodnocovaní vadnosti právneho úkonu. Veriteľ musí počítať s následkami pri podcenení bonity dlžníka resp. ako tomuto bolo v tomto prípade, kedy žalobca sa spolieha na pravdivosť údajov o výške mesačnej mzdy uvedených žiadateľom. I v tomto je potrebné vidieť podnikateľské riziko, ktoré si sám veriteľ na seba poskytováním pôžičiek elektronicky na diaľku vlastne berie. Avšak uvedené

nemožno presúvať na ťarchu daného klienta vo forme vysokého a absolútne neprimeraného úroku či tzv. odplaty.

Vzhľadom na vyššie citované odôvodnenie súd považuje dohodnutie vyššie uvedenej úrokovej sadzby 70,01 % resp. 80,98 % pri úvere, ktorý mal byť poskytnutý v rozsahu 1.500,- € na obdobie 48 mesiacov za neprimerané, úžernícke, v rozpore s dobrými mravmi a teda v konečnom dôsledku za neplatné.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti a nedostatku danej zmluvy súd za použitia § 4 ods. 3 zákona mal za to, že keďže zmluva neobsahuje potrebné náležitosti, resp. tieto náležitosti sú uvedené neurčito a nezrozumiteľne, resp. neplatne a v rozpore s dobrými mravmi, s poukazom na § 39 Občianskeho zákonníka považoval zmluvu za neplatnú. Následne z tejto skutočnosti súd pri rozhodovaní o veci aj vychádzal.

Podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka, právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne; inak je neplatný.

Podľa § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojim obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Zo spôsobu vymedzenia predmetu samotného hlavného plnenia (výška požičanej sumy, úrok z úveru, či RPMN) nie je teda vôbec zrejmé 1) čo (aká suma) a 2) za akých podmienok bol tento úver v skutočnosti dojednaný. Hlavný záväzok i jeho súčasti uvedené či už v zmluve samotnej ako aj v oznámení veriteľa zo dňa 16.12.2010 sú nejasné, nezrozumiteľné a zmätočné a preto je celá úverová zmluva neplatná.

S poukazom na všetky vyššie uvedené skutočnosti a úvahy, súd z dôvodu, že zmluva je pre svoju zmätočnosť a neurčitosť a v rámci nej aj zmluvné úroky pre rozpor dobrými mravmi neplatná, súd právne uzatvoril, že nastupuje inštitút vydania bezdôvodného obohatenia podľa § 451 a nasl. Občianskeho zákonníka.

Podľa § 451 ods. 1 Občianskeho zákonníka, kto sa na úkor na iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať.

Podľa § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka, bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením s právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

Podľa § 456 veta prvá Občianskeho zákonníka, predmet bezdôvodného obohatenia sa musí vydať tomu, na úkor koho sa získal.

Podľa § 457 Občianskeho zákonníka, ak je zmluva neplatná alebo ak bola zrušená, je každý z účastníkov povinný vrátiť druhému všetko, čo podľa nej dostal.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti súd mal za preukázané, že žalovanej mal byť poskytnutý úver vo výške 570,- €, čo žalobca však nepreukázal, pretože z karty klienta je evidentné, že žalovanej boli poskytnuté finančné prostriedky vo výške iba 485,26 €, pričom tento na daný úver učinila úhrady vo výške 658,12 €. keďže žalovaná vlastne uhradila viac, než obdržala od žalobcu, jeho nárok súd posúdil ako nedôvodný a zamietol.

Súd s poukazom na vyššie uvedené posúdil danú zmluvu ako zmluvu spotrebiteľskú a musel teda prihliadať na zvýšenú ochranu spotrebiteľa a to vzhľadom na vedľajším účastníkom vznesenú námietku premlčania.

Ochranu spotrebiteľa poskytuje aj inštitút posudzovania premlčania uplatneného nároku ex offa, aj bez toho, že sa dlžník premlčania dovoľá.

Zákonom č. 102/2014 Z. z. ako bod 11 Čl. VIII bol do zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa zavedený nový § 5b v tomto znení: Orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy prihliada aj bez návrhu na nemožnosť uplatnenia práva, na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi,

vrátane jeho premlčania alebo na inú zákonnú prekážku alebo zákonný dôvod, ktoré bránia uplatniť alebo priznať plnenie predávajúceho voči spotrebiteľovi, aj keď by inak bolo potrebné, aby sa spotrebiteľ týchto skutočností dovoľával.

Tento zákon nadobudol účinnosť 1. mája 2014 a zákonodarca nestanovil žiadne intertemporálne pravidlá. Inými slovami, okrem údaju o účinnosti novej právnej úpravy, absentujú pravidlá koexistencie starej a novej právnej úpravy. Je preto otázne, či sa nová právna úprava obsiahnutá v spomínanom ustanovení § 5b zákona o ochrane spotrebiteľa má aplikovať aj na vzťahy vzniknuté pred dňom nadobudnutia účinnosti novej právnej úpravy. Riešenie naznačeného problému tak vyžaduje odpoveď na dve základné otázky. Po prvé, či ustanovenie § 5b zákona o ochrane spotrebiteľa má povahu hmotnoprávnu alebo naopak procesnú.

Súd zastáva názor, že ust. § 5b zákona o ochrane spotrebiteľa normuje predovšetkým a najmä procesnú činnosť orgánu rozhodujúceho o nároku zo spotrebiteľskej zmluvy a má preto charakter procesnoprávny. Týmto orgánom je predovšetkým a najmä súd, čo vyplýva jasne a nepochybne z odvolávky normatívneho textu na premlčanie vo význame prekážky žalovateľnosti uplatneného subjektívneho práva. To, že zákonodarca použil v citovanej norme pojem premlčanie, ktoré je upravené v hmotnoprávných predpisoch, na tom nič nemení. Použil ho totiž v kontexte s prihladaním na skutočnosti, ktoré bránia priznať plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy.

Ustanovenie § 5b zákona o ochrane spotrebiteľa je lex specialis k ustanoveniu 100 ods.1 Občianskeho zákonníka, ktoré je však samo procesným ustanovením, nakoľko v naznačených diferenciách normuje procesné vzťahy (procesnú činnosť súdu), keďže stanovuje súdu podmienenú povinnosť prihliadať na skutočnosti, ktoré nastali v konaní. Ako to vyplýva z dikcie poslednej vety ust. § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka: „Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.“ Dikcia ust. § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka a dikcia ustanovenia § 5b zákona o ochrane spotrebiteľa sú komplementárnymi pravidlami vo vzťahu lex generalis (§ 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka) a lex specialis (§ 5b zákona o ochrane spotrebiteľa), lebo dikcia § 5b zákona o ochrane spotrebiteľa jednoznačne dopĺňa pravidlo ustanovenia § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka v tom zmysle, že pokiaľ nepôjde o nároky vyplývajúce zo spotrebiteľských zmlúv, na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka uplatnenú v konaní pred súdom. A naopak, pokiaľ pôjde o nárok zo spotrebiteľskej zmluvy, na premlčanie (správnejšie na márne uplynutie premlčacej lehoty) súd prihliadne i bez návrhu dlžníka.

Čo sa týka otázky časovej pôsobnosti a teda, uplatniteľnosti pravidla obsiahnutého v tejto právnej norme, je potrebné uviesť, že rozdiel medzi pôsobnosťou hmotnoprávných a procesných noriem vo svojej podstate zásadný nie je. Pravidlom (a vlastne pojmovým znakom) každej právnej normy je, že reguluje spoločenské vzťahy dopredu, nie späť. Z hľadiska legislatívneho vyjadrenia túto problematiku riešia tzv. intertemporálne (prechodné) ustanovenia právnych predpisov. Avšak sú aj prípady, ako je práve ust. § 5b zákona o ochrane spotrebiteľa, keď zákonodarca mlčí a nestanovuje žiadne pravidlá časovej koexistencie starej a novej právnej úpravy. Všeobecným pravidlom je tzv. okamžitá aplikabilita procesných noriem, čo znamená, že procesná norma pôsobí odo dňa nadobudnutia svojej účinnosti na všetky „živé“ spory (a iné právne veci) prebiehajúce na súdoch. Inak povedané, z mlčania zákonodarcu v prípade procesných noriem možno bez problémov vyvodit' pravidlo o časovej pôsobnosti procesnej normy, pretože proste pôsobí v čase „dopredu“.

Ak teda platí, že právna norma § 5b zákona o ochrane spotrebiteľa má procesný charakter, a zákonodarca nestanovil osobitný právny režim intertemporalít, musí súd prihliadať na premlčanie práva ex officio vo všetkých, aj pred nadobudnutím účinnosti tohto ustanovenia začatých konaniach, podliehajúcich hypotéze tejto právnej normy.

Osobitné právne postavenie spotrebiteľskej zmluvy však obligatórne uprednostňuje ustanovenie § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorého sa na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

Podľa § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 - § 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

Podľa § 101 Občianskeho zákonníka, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

Podľa § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka, právo na vydanie bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo, k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil.

Lehota určená podľa dní začína sa dňom, ktorý nasleduje po udalosti, ktorá je rozhodujúca pre jej začiatok. Polovicou mesiaca sa rozumie pätnásť dní. (§ 122 ods. 1 OZ).

Koniec lehoty určenej podľa týždňov, mesiacov alebo rokov pripadá na deň, ktorý sa pomenovaním alebo číslom zhoduje s dňom, na ktorý pripadá udalosť, od ktorej sa lehota začína. Ak nie je takýto deň v poslednom mesiaci, prípadne koniec lehoty na jeho posledný deň. (§ 122 ods. 2 OZ).

Ak posledný deň lehoty prípadne na sobotu, nedeľu alebo sviatok, je posledným dňom lehoty najbližší nasledujúci pracovný deň. (§ 122 ods. 3 OZ).

Lehota je zachovaná, ak sa posledný deň lehoty urobí úkon na súde alebo podanie odovzdá orgánu, ktorý má povinnosť ho doručiť. (§ 57 ods. 3 O.s.p.).

Premlčaním sa rozumie kvalifikované uplynutie času, v dôsledku ktorého nárok (súdnou vymáhateľnosť) možno odvrátiť námietkou. Premlčanie je teda uplynutie času ustanoveného v zákone na vykonanie práva, ktorý uplynul, bez toho, že by právo bolo bývalo vykonané, v dôsledku čoho povinný subjekt môže čeliť súdnemu uplatneniu práva námietkou premlčania. Použitie tejto námietky má za následok zánik nároku patriaceho k obsahu práva, t. j. zánik jeho súdnej vymáhateľnosti, v dôsledku čoho premlčané právo nemožno oprávnenému súdne priznať. Táto zmena (oslabenie) pôvodného práva, vzniknutá premlčaním, spočíva v skutočnosti, že dlžník môže po uplynutí premlčacej doby privodiť zánik vynútiteľnosti tohto subjektívneho práva tým, že sa s úspechom premlčanie dovoľá pred príslušným orgánom. Premlčaním teda právo samo o sebe nezaniká, len sa oslabuje, a to práve v tej zložke, ktorá predstavuje nárok. Avšak ani nárok premlčaním sám o sebe nezaniká a oprávnený sa môže svojho premlčaného práva domáhať žalobou, na základe ktorej dlžník môže byť na splnenie pohľadávky zaviazaný, ak sa premlčania nedovoľá. Ak však žalovaný vznesie námietku, nárok zaniká, ale subjektívne právo trvá ďalej vo forme naturálneho záväzku, čo znamená, že jeho uplatniteľnosť je obmedzená na dobrovoľné splnenie zo strany povinného subjektu.

Na základe vykonaného a zhodnoteného dokazovania súd dospel k záveru, že nárok žalobcu na základe zmluvy zo dňa 22.9.2010, na základe ktorej žalobca mal poskytnúť žalovanej finančné prostriedky vo výške 570 €, pričom poskytol iba 485,26 € a na ktorý úver žalovaná učinila úhrady vo výške 658,12 €, je podaný po uplynutí zákonnej dvojročnej premlčacej lehoty, vychádzajúc z toho, že súd skonštatoval neplatnosť spotrebiteľskej zmluvy - v danom prípade tak platí plynutie premlčania podľa § 107 ods. 1 OZ, ktorej dodržanie je súd povinný v zmysle § 5b zákona č. 270/2007 Z. z. skúmať z úradnej povinnosti aj napriek tomu, že sám žalovaný spotrebiteľ sa tejto skutočnosti pred súdom nedovoľáva. Návrh bol podaný v 20.10.2014. Finančné prostriedky vo výške 1.132,51 € boli žalobcom poskytnuté dňa 16.12.2010.

Pre všeobecnú premlčaciu lehotu platí, že začína plynúť odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz. Začiatok je vymedzený objektívne, nezávisle na subjektívnej okolnosti a v zásade nastáva splatnosťou dlhu. Súd sa pri zistení nedodržania zákonnej premlčacej lehoty už nemusí zaoberať dôvodnosťou žaloby.

Keďže nárok žalobcu súd vzhľadom na vyššie citovanú argumentáciu vyhodnotil ako plnenie z bezdôvodného obohatenia, t.j. z neplatného právneho úkonu, mal súd potom za to, že k bezdôvodnému obohateniu žalovaného voči žalobcovi došlo v deň poskytnutia finančných prostriedkov dňa 22.9.2010. A teda žalobca už deň nasledujúci mohol žiadať od žalovaného vydanie bezdôvodného obohatenia, nakoľko dohoda o splatení poskytnutej čiastky v 48 mesačných splátkach je s poukazom na absolútnu neplatnosť celej zmluvy tiež neplatná. Porovnaním dátumu 22.9.2010 s dátumom podania žaloby na súd 10.2.2014, je nevyhnutné konštatovať, že nárok žalobcu je premlčaný.

Vzhľadom na všetky vyššie spomenuté skutočnosti s poukazom na citované zákonné ustanovenia súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia a žalobu zamietol.

Podľa § 151 ods. 1 veta prvá Občianskeho súdneho poriadku, o povinnosti nahradiť trovy konania rozhoduje súd na návrh spravidla v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

Podľa § 142 ods. 1 O.s.p., účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Podľa § 149 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, ak advokát zastupoval účastníka, ktorému bola prisúdená náhrada trov konania, je ten, ktorému bola uložená náhrada týchto trov, povinný zaplatiť ju advokátovi.

Podľa § 151 ods. 5 Občianskeho súdneho poriadku, trovy konania určí súd podľa sadzobníkov a podľa zásad platných pre náhradu mzdy a hotových výdavkov. Určiť výšku trov môže predseda senátu alebo samosudca až v písomnom vyhotovení rozhodnutia.

V konaní bol v celom rozsahu neúspešný žalobca, ktorý si uplatnil právo na náhradu trov konania, ale vzhľadom na jeho neúspešnosť, súd o jeho trovách konania rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

V konaní bola žalovaná v celom rozsahu úspešná, avšak žiadne trovy jej nevznikli a tieto si ani neuplatnila, a preto súd o jej trovách s poukazom na § 151 ods. 1 veta prvá O.s.p. nerozhodoval.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na tunajší súd, v 3 písomných vyhotoveniach.

V zmysle § 205 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, a akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

V zmysle § 205 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.